

Radikalizmus vo Francúzsku: „Zarobiť peniaze nie je hriech!“ Volný pohyb osôb v ohrození. Prečo musia šetriť všetci, iba EÚ nie? Británia je späť v recesii. Načo dotujeme vývoz vajec? Zdrvujúca pravicová kritika Európy z komunistickej Číny.

Začnime politikou, keďže euro je najmä politický projekt. V minulom čísle spomínané problémy Holandska s dohodou o úsporách vo verejných financiách viedli k pádu tamojšej vlády. Po páde vlády bývalý premiér našiel pre svoj balíček prekvapivo v parlamente väčšinu a nakoniec sa ho podarilo schváliť. Kríza tak po celej Európe zosekáva politické hlavy, čo sme si určite všimli aj na Slovensku. Odchod holandskej vlády znamená, že pomaly ubúda politikov, ktorí boli v „európskom jadre“ spolu s Nemcami odhodlaní aspoň ako tak šetriť. Zároveň je ďalšou prekážkou v skorej ratifikácii fiškálneho kompaktu, keďže nové voľby sa uskutočnia pravdepodobne až za tri mesiace.

Vo Francúzsku prebehlo prvé kolo prezidentských volieb. Socialista Francois Hollande získal 29 % hlasov, súčasný prezident „pravičiar“ Nicolas Sarkozy 27 % (úvodzovky sú na mieste, keďže politik razantne zvyšujúci dane môže byť za pravičiara považovaný asi len vo Francúzsku).

Šikovní a bohatí sa už chystajú na novú daňovú smršť. Opúšťajú krajinu, čím podporujú napríklad trh nehnuteľností v Londýne. Aj francúzskym celebritám príde Hollandeom sľubovaná 75 % daň pre milionárov trochu veľa. Francúzsky spevák a herec Patrick Bruel vraví, že síce rád platí spoločnosti svoj spravodlivý podiel, no 75 % daň mu už pripomína konfiškáciu. Jeho rozhorčenie ilustruje na francúzske pomery radikálne prehlásenie: „Zarobiť množstvo peňazí nie je hriech. Hlavne keď už dnes polovicu z týchto peňazí prerozdélime.“

O budúcom prezidentovi sa rozhodne v druhom kole, ktoré sa uskutoční 6. mája. Odhady mierne favorizujú socialistického kandidáta. To neznamená, že nezávislosť ECB nebude ohrozená. Po tomto nevyšchádzajúcom prameni pokukuje aj Hollande, ktorý v nedávnom rozhovore navrhol, aby ECB obišla pri refinančných operáciách banky a požičiavala peniaze priamo štátom. Raz darmo, monopol na produkciu budiž peňazí je pre politikov neodolateľným pokušením. Ak Hollande naozaj vyhrá, pravdepodobne sa opäť otvorí vyjednávanie ohľadom podoby fiškálneho kompaktu. V Slovinsku si tak jeho ratifikáciu asi budú musieť zopakovať. Nemci preto zvažujú posunúť hlasovanie až na obdobie po francúzskych voľbách.

Aj Španieli držia Hollandemu. Dúfajú totiž, že v prípade jeho víťazstva to nebude ohľadom neplnenia ich deficitných cieľov toľko stresu. Sarkozy pre nich predstavuje „utiahnutie povrazu na krku“ na najbližšie roky.

Bez ohľadu na to, či sa novým prezidentom stane jeden alebo druhý, už po prvom kole je jasné, že vyhral nacionalizmus. Dcéra kontroverzného Jean-Marie Le Pena,

Šikovní a bohatí sa už chystajú na novú daňovú smršť. Opúšťajú krajinu, čím podporujú napríklad trh nehnuteľností v Londýne.

Ak Hollande naozaj vyhrá, pravdepodobne sa opäť otvorí vyjednávanie ohľadom podoby fiškálneho kompaktu.

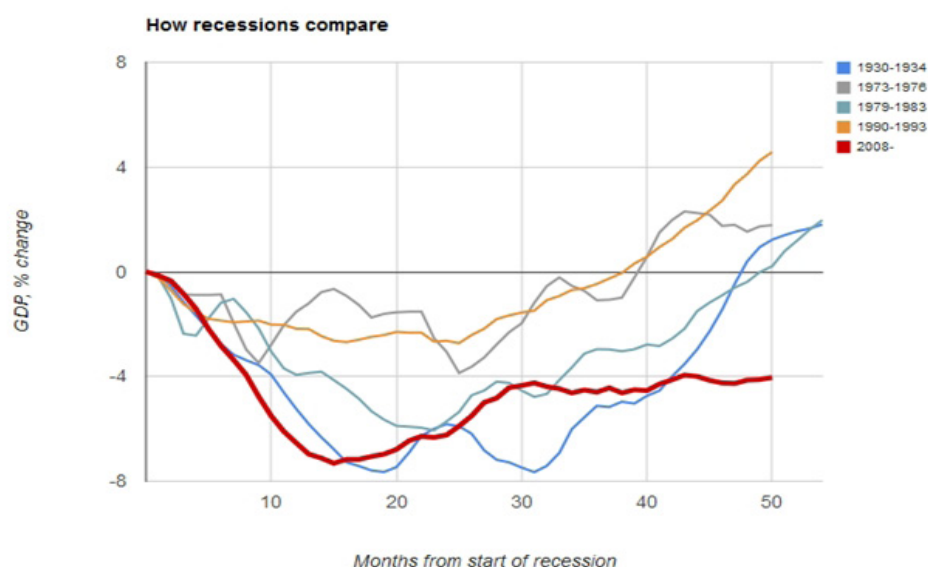
zakladateľa francúzskeho Národného frontu, Marine Le Pen získala vo voľbách prekvapivých 18 %. Pre Národný front je to najlepší výsledok v histórii. „Boj o Francúzsko ešte len začal. Nič nebude tak ako predtým.“ vyhlásila 43 ročná politička, ktorá presadzuje vystúpenie Francúzska z eurozóny.

Výsledky unáhlenej nanútenej integrácie a nespravodlivých transferov bohatstva tak vidno už aj vo Francúzsku. Snaha o integráciu cez euro tak paradoxne môže nakoniec viesť k dezintegrácii. Socializmus ako dominantná ideológia už v Európe panuje niekoľko desaťročí. No a keď pred neho dáme prívlastok národný, história našepkáva, že to nemusí dopadnúť dobre.

Bavorsko plánuje prvé vydanie knihy Adolfa Hitlera, Mein Kampf, v nemčine od druhej svetovej vojny. Nemecko a Francúzsko spoločne pripravujú návrh, ktorý by umožnil opätovné zavedenie kontroly na hraniciach v rámci Schengenu ako opatrenie poslednej inštancie. Tieto kontroly by mohli byť zavedené iba dočasne, diskutuje sa o období 30 dní. Zatiaľ? Začína to dočasným uzavretím hraníc (od 28. apríla do 4. mája) medzi Španielskom a Francúzskom za účelom „ochrany centrálnych bankárov“ na ECB summite v Barcelone.

Ružovo osud Európy vzhľadom na politický vývoj to nevidí ani Tyler Cowen, ekonóm známy najmä z populárneho ekonomického blogu Marginal Revolution: „Demokracia si jednoducho presadí svoje. Francúzi asi čoskoro zvolia ľavicového kandidáta, ktorý chce v podstate oslobodiť Francúzsko z pod fiškálnych pravidiel a presunúť tak viac fiškálneho rizika na Nemecko. Holanďania už nevedia dospieť k vládnej dohode ohľadom rozpočtu. Íri budú o fiškálnom kompakte hlasovať v referende a Grékov čakajú v máji voľby. Udržať vládnú koalíciu pokope môže byť problémom dokonca aj v Nemecku. V podstate možno povedať, že sa odmietajú vzdať svojej kontroly nad politikou alebo akceptovať Európsku úniu ako nadradenú národným záujmom. Keď príde na konkrétne kroky, zdá sa byť čoraz pravdepodobnejšie, že minimálne jeden národný elektorát celý balík záchranných mechanizmov a úsporných opatrení potopí.“

HDP Veľkej Británie pokračovalo aj ďalší štvrtrok v poklese a krajina je tak oficiálne v recesii.

Stránku Gréckeho ministerstva financií napadli hackeri na protest snahe zabrániť daňovým podvodom analýzou bankových dát.

Aj slovenský rating v S&P je na úrovni A, Moody's nám vo februári znížila hodnotenie na A2, čo je 4 stupne od špekulatívneho pásma, vo Fitch nám veria so známku A+ o jeden stupeň viac.

Okrem nej sú momentálne v Európe ešte v recesii Grécko, Taliansko, Portugalsko, Írsko a Belgicko. Vo štvrtok ratingová agentúra Standard & Poor's znížila rating Španielska o dva stupne z A na BBB+ s negatívnym výhľadom. Úroky na Španielskom dlhu sa následne opäť priblížili k 6 % hranici.

MMF sa podarilo od členských krajín získať prísľub na 430 mld. dolárov dotatočných zdrojov. Aj to bude málo. Tieto prostriedky sú údajne určené pre bohaté krajiny, teraz

Európska komisia žiada v čase radikálnych a nepopulárnych úsporných opatrení v členských krajinách navýšenie rozpočtu únie na budúci rok o 6,8 %

Problémy verejného sektora v Taliansku sú podobné problémom štátom vlastnených spoločností v Číne v 90tych rokoch, akurát sú niekoľkokrát horšie

chce prezidentka fondu Christine Lagarde ešte zháňať ďalšie zdroje pre chudobnú Afriku. Hlavný ekonóm MMF Olivier Blanchard zároveň vyzýva Nemecko, aby akceptovalo spoločné európske dlhopisy a vyššiu infláciu ako spôsob riešenia krízy. Kto sa nad týmto nápadom neveriacky uskrňa by mal vedieť, že tento pán píše ekonomické učebnice a na chod sveta má dnes omnoho väčší vplyv, ako by sa mohlo zdať len z jeho funkcie v MMF.

ECB vydala výročnú správu a Eurostat spracoval aktuálne údaje ohľadom dlhov a deficitov krajín EÚ. Tieto údaje si môžete stiahnuť aj na našej stránke. Európska komisia žiada v čase radikálnych a nepopulárnych úsporných opatrení v členských krajinách navýšenie rozpočtu únie na budúci rok o 6,8 % (tu je rozpočet EÚ na rok 2011). Naozaj citlivý prístup. Špekuluje sa, že EÚ zámerne pozdržiava výplatu štrukturálnych fondov 20 krajinám a chystá si tak pôdu na škrty v regionálnej politike.

O vajciach sme tu už písali. Mnoho ľudí asi prekvapí, že ich cena je vysoká nielen preto, že EÚ reguluje chov sliepok, ale aj preto, že z vašich našich daní dotuje vývoz vajec na svetové trhy, čím ešte viac zvyšuje ich cenu. Tieto dotácie by sa mali spolu s dotáciami na vývoz hovädzieho znížiť. Spoločná poľnohospodárska politika EÚ (CAP) je zdrojom nekonečnej neefektivity a paradoxov.

Keď sme pri paradoxoch, únia v čase rekordne vysokej zamestnanosti prichádza s opatrením, o ktorom sú ekonómovia presvedčení, že zvyšuje nezamestnanosť. Európska komisia navrhuje zavedenie minimálnej mzdy tam, kde tento inštitút chýba (napr. Nemecko) a zvýšenie minimálnej mzdy tam, kde je príliš nízka (nech to už znamená čokoľvek).

„Európania sú ako pandy.“ v médiu komunistickej Číny píše ekonóm Andy Xie. „Problémy verejného sektora v Taliansku sú podobné problémom štátom vlastnených spoločností v Číne v 90tych rokoch, akurát sú niekoľkokrát horšie. Taliansky súkromný sektor funguje síce lepšie ako verejný, ale nie o veľa. Množstvo aktivít je predmetom štátnej regulácie a odborárskych obmedzení. Reakcia ponuky tam de facto neexistuje...Ostatné európske ekonomiky sú na tom podobne ako Taliansko, ich problémom je buď štátnou reguláciou alebo odborárskymi zmluvami kolektívne vyháňaná prílišná preferencia voľného času pred prácou....Pomoc zvonka preto nie je

riešením....Obmedzovanie toho, čo robia ostatní ľudia sa v súčasnosti zdá byť európskou predstavou o spravodlivosti....Pretože Európania nevedia obmedziť pracovný čas inde, sú z toho frustrovaní. Sťažovať sa na pracovné podmienky v Číne sa stalo napríklad obľúbeným vysvetlením ekonomických problémov Európy. Európska prax v obmedzovaní pracovných hodín hľadá na ľudí ako na ohrozený živočíšny druh ako napríklad pandy. Mnoho Európanov sa v skutočnosti ako pandy aj chová, privilégia totiž považujú za svoje právo. Syndróm pandy je hlavnou príčinou európskej dlhovej krízy.“

Au. To bolelo. A z Číny! Takže peniaze do eurovalu nepošlú?

Milý víkend praje

Juraj Karpiš